

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 6

Věcné zaměření - Popis podporovaných aktivit ve výzvě Řídícího orgánu OPZ pro Místní akční skupiny na podporu strategií komunitně vedeného místního rozvoje

Obsah:

Úvod	2
1 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.....	3
1.1 Integrovaný sociální podnik.....	3
1.2 Environmentální sociální podnik	5

Úvod

Výzva Řídícího orgánu Operačního programu Zaměstnanost (dále jen „ŘO OPZ“) pro Místní akční skupiny (dále jen „MAS“) se vyhlašuje v rámci Investiční priority 2.3 OPZ Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Komunitně vedený místní rozvoj (dále jen „CLLD“) je koncipován s ohledem na místní potřeby a potenciál a zahrnuje inovativní prvky v místních souvislostech, vytváření sítí a vzájemnou spolupráci místních aktérů. Cílem výzvy je zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech (Specifický cíl 2.3.1 OPZ).

Výzvou jsou podporovány pouze aktivity, které mají **přímý dopad na cílové skupiny**, tj. aktivity zaměřené na přímou práci s cílovými skupinami.

Pro větší přehlednost **jsou podporované aktivity orientačně rozděleny do pěti oblastí (viz níže). Tím není vyloučena možnost kombinace jednotlivých aktivit v rámci oblastí i napříč těmito oblastmi.** Kombinace aktivit by především měla umožnit naplňování opatření stanovených ve schválených strategiích komunitně vedeného místního rozvoje.¹

Oblasti podporovaných aktivit:

1. Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a prostřednictvím dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování

Oblasti nepodporovaných aktivit (nejsou v tomto dokumentu blíže specifikovány):

2. Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení
3. Podpora opatření v oblasti zaměstnanosti
4. Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
5. Podpora prorodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni

¹ V případě kombinace aktivit se sociálními službami registrovanými podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v rámci jednoho projektu, je nezbytné, aby žadatel v žádosti o podporu jednoznačně odlišil sociální službu/služby od dalších aktivit projektu. Důvodem jsou odlišné režimy financování a vykazování nákladů u sociálních služeb a dalších aktivit (sociální služby jsou financovány formou vyrovnávací platby v souladu s Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU).

1 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

Bude podporován vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání - integrační sociální podnik a environmentální sociální podnik. Sociální podnikání zahrnuje podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí. Vytváří pracovní příležitosti pro osoby se znevýhodněním na trhu práce a hraje důležitou roli v místním rozvoji. Zcela zásadní je zapojení lokálních stakeholderů do činnosti sociálního podniku. Sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, který je formulován v základacích dokumentech. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvyšování veřejného prospěchu. Sociální podnik vzniká a rozvíjí se na konceptu tzv. trojího prospěchu - ekonomického, sociálního a environmentálního.

1.1 Integrační sociální podnik

Příjemce musí naplňovat současně tyto principy a charakteristiky sociálního podnikání:

Budou podporovány všechny typy níže uvedených činností, dílčí části činností nebo kombinace těchto činností označené v žádosti o podporu jako klíčové aktivity. Žadatel si může vydefinovat další relevantní činnosti. Doporučené klíčové aktivity projektu a s nimi související přímé výdaje projektu:

- a) Vytvoření a zachování pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin (dále jen „CS“) a pro zaměstnance mimo u zaměstnanců mimo CS, kteří zajišťují zaměstnancům z CS specifickou podporu nezbytnou při jejich integraci na trh práce nebo vedou podnik (např. vedoucí/mistr/předák cílové skupiny, asistent/ka, supervizor, kouč, psycholog/psycholožka, manažer podniku). Z projektu je možné financovat mzdy nově přijatých zaměstnanců z CS (nikoli stávajících), zaměstnavatel musí při kontrole na místě nebo při administrativním ověřování být schopen prokázat, že nedošlo k účelovému přerušení pracovního poměru se stávajícími zaměstnanci nebo účelovému zrušení pracovních míst z důvodu získání dotace. Všichni zaměstnanci realizačního týmu financovaní z projektu musí mít kvalifikaci (vyučení v oboru, SŠ, VŠ v oboru nebo osvědčení o profesní kvalifikaci podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání) nebo praxi odpovídající pracovnímu zařazení. Pracovní místa pro zaměstnance z cílových skupin musí příjemce vytvořit a obsadit nejpozději do 3 měsíců od zahájení realizace projektu; vyžaduje-li charakter podnikání přijetí zaměstnanců postupně (pozdolný nárůst činnosti a tržeb) a po této lhůtě, objasní tyto skutečnosti žadatel v podnikatelském plánu, a to v části Management a lidské zdroje. Žadatel v klíčové aktivitě uvede, jakým způsobem probíhá výběr a nábor zaměstnanců z CS, jejich zaudčení v případě aktivit f) a g) uvede aktuální a cílový počet zaměstnanců, úvazků a pozic podniku.
- b) Poskytování psychosociální podpory zaměstnancům z CS, vzdělávání zaměstnanců z CS a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu; vzděláváním ostatních zaměstnanců sociálního podniku se rozumí především kurzy pro zefektivnění práce s CS; žadatel popíše integrační proces CS, který bude nastaven na základě analýzy a charakteru CS uvedené v žádosti.
- c) Marketing sociálního podniku (např. kampaně na podporu prodeje, reklama).
- d) Provozování sociálního podnikání - nová nebo rozvojová podnikatelská aktivita, která je předmětem projektové žádosti, musí být zahájena max. do 3 měsíců od zahájení realizace projektu. Vybavení, zařízení pro projekt je z přímých výdajů možné hradit pouze takové, které je nezbytné pro realizaci projektu a pracují s ním zaměstnanci z CS. Součástí klíčové aktivity jsou vedle činností spojených s prokazováním naplňování principů sociálního podnikání, resp. i rozpoznávacích znaků sociálního podniku, také činnosti spojené s evaluací prováděnou ŘO OPZ (v rámci toho se příjemce zúčastní šetření formou dotazníků nebo rozhovorů, zprostředkuje šetření u cílových skupin, případně zajistí sběr specifických ukazatelů nezbytných pro vyhodnocení přínosů pro cílové skupiny); zjištěné informace budou plně k dispozici příjemci pro zlepšování fungování sociálního podniku. Doporučujeme žadatelům, aby si aktivity spojené s vykazováním principů sociálního podnikání, resp. rozpoznávacích znaků sociálního podniku, a evaluací zohlednili ve výši úvazků členů realizačního týmu (žadatel zohlední také v popisu vykonávané činnosti). Pokud žadatel kombinuje předmět podnikání s aktivitami z oblasti prvovýroby (podle Zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství), uvede v klíčové aktivitě rozdělení všech položek rozpočtu na aktivity týkající se prvovýroby a ostatní podnikatelské činnosti, a to z důvodu rozdílných podpor de minimis

1.2 Environmentální sociální podnik

Příjemce musí naplňovat současně tyto principy a charakteristiky sociálního podnikání:

Společensky prospěšný cíl	• podnik existuje za účelem naplnění společensky prospěšného cíle, kterým je řešení konkrétního environmentálního problému, zaměstnávání a sociální integrace osob znevýhodněných na trhu práce; tento cíl je formulován v základních dokumentech
Sociální prospěch	• integrace osob ze znevýhodněných skupin - min. podíl zaměstnanců ze znevýhodněných skupin činí 30 %, min. úvazek pro zaměstnance z cílových skupin je 0,4, zaměstnanci z cílových skupin musí mít uzavřenou pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti (dohoda o provedení práce není pro zaměstnance z cílových skupin akceptovatelná), podnik používá personální a integrační nástroje podporující rozvoj a integraci zaměstnanců z cílových skupin• účast zaměstnanců a členů na směřování podniku
Ekonomický prospěch	• minimálně 51 % případného zisku je reinvestováno do rozvoje sociálního podniku a/nebo pro naplnění jeho společensky prospěšných cílů• nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovateli• alespoň 30 % podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech, sleduje se za posledních 12 měsíců realizace projektu
Environmentální prospěch	• podnikatelské aktivity podniku, skrze které podnik naplňuje společensky prospěšný cíl, mají environmentální rozměr• zohledňování environmentálních aspektů ve všech fázích podnikání, tzn. při výrobě výrobků a/nebo poskytování služeb včetně environmentálně příznivého úřadování
Místní prospěch	• ekonomická lokalizace = místní výroba pro místní spotřebu, podpora místní ekonomiky• sociální podnik zaměstnává obyvatele z území MAS• spolupráce sociálního podniku s lokálními aktéry na území MAS

Budou podporovány všechny typy níže uvedených činností, dílčí části činností nebo kombinace těchto činností označené v žádosti o podporu jako klíčové aktivity. Žadatel si může vydefinovat další relevantní činnosti. Doporučené klíčové aktivity projektu a s nimi související přímé výdaje projektu:

a) Vytvoření a zachování pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin (dále jen „CS“) a pro zaměstnance mimo u zaměstnanců mimo CS, kteří zajišťují zaměstnancům z CS specifickou podporu nezbytnou při jejich integraci na trh práce nebo vedou podnik (např. vedoucí/mistr/předák cílové skupiny, asistent/ka, supervizor, kouč, psycholog/psycholožka, manažer podniku). Z projektu je možné financovat mzdy nově přijatých zaměstnanců z CS (nikoli stávajících), zaměstnavatel musí při kontrole na místě nebo při administrativním ověřování být schopen prokázat, že nedošlo k účelovému přerušování pracovního poměru se stávajícími zaměstnanci nebo účelovému zrušení pracovních míst z důvodu získání dotace. Všichni zaměstnanci realizačního týmu financovaní z projektu musí mít kvalifikaci (vyučení v oboru, SŠ, VŠ v oboru nebo osvědčení o profesní kvalifikaci podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání) nebo praxi odpovídající pracovnímu zařazení. Pracovní místa pro zaměstnance z cílových skupin musí příjemce vytvořit a obsadit nejpozději do 3 měsíců od zahájení realizace projektu; vyžaduje-li charakter podnikání přijetí zaměstnanců postupně (pozdolný nárůst činnosti a tržeb) a po této lhůtě, objasní tyto skutečnosti žadatel v podnikatelském plánu, a to v části Management a lidské zdroje. Žadatel v klíčové aktivitě uvede, jakým způsobem probíhá výběr a nábor zaměstnanců

z CS, jejich zaučení v případě aktivit f) a g) uvede aktuální a cílový počet zaměstnanců, úvazků a pozic podniku.

b) Poskytování psychosociální podpory zaměstnancům z CS, vzdělávání zaměstnanců z CS a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu; vzděláváním ostatních zaměstnanců sociálního podniku se rozumí především kurzy pro zefektivnění práce s CS; žadatel popíše integrační proces CS, který bude nastaven na základě analýzy a charakteru CS uvedené v žádosti.

c) Marketing sociálního podniku (např. kampaně na podporu prodeje, reklama).

d) Provozování sociálního podnikání - nová nebo rozvojová podnikatelská aktivita, která je předmětem projektové žádosti, musí být zahájena max. do 3 měsíců od zahájení realizace projektu. Vybavení, zařízení pro projekt je z přímých výdajů možné hradit pouze takové, které je nezbytné pro realizaci projektu a pracují s ním zaměstnanci z CS. Součástí klíčové aktivity jsou vedle činností spojených s prokazováním naplňování principů sociálního podnikání, resp. i rozpoznávacích znaků sociálního podniku, také činnosti spojené s evaluací prováděnou RO OPZ (v rámci toho se příjemce zúčastní šetření formou dotazníků nebo rozhovorů, zprostředkuje šetření u cílových skupin, případně zajistí sběr specifických ukazatelů nezbytných pro vyhodnocení přínosů pro cílové skupiny); zjištěné informace budou plně k dispozici příjemci pro zlepšování fungování sociálního podniku. Doporučujeme žadatelům, aby si aktivity spojené s vykazováním principů sociálního podnikání, resp. rozpoznávacích znaků sociálního podniku, a evaluací zohlednili ve výši úvazků členů realizačního týmu (žadatel zohlední také v popisu vykonávané činnosti). **Pokud žadatel kombinuje předmět podnikání s aktivitami z oblasti prvovýroby (podle Zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství), uvede v klíčové aktivitě rozdělení všech položek rozpočtu na aktivity týkající se prvovýroby a ostatní podnikatelské činnosti, a to z důvodu rozdílných podpor de minimis**

e) Sledování environmentálního dopadu

- sledování plnění environmentálního přínosu (kvantitativně i kvalitativně) v interních dokumentech podniku – viz příloha č. 7 výzvy – část 4. Environmentální prospěch.

f) Zajištění péče o děti a další závislé osoby znevýhodněných pracovníků, zajištění dopravy znevýhodněných pracovníků apod.

- je nutné již v projektové žádosti identifikovat bariéry (definovat opatření a doložit jejich vliv na zaměstnání v sociálním podniku).²

Obecné podmínky platné pro obě podporované aktivity (4.1 a 4.2):

Udržitelnost, resp. fungování sociálního podniku, je jedním ze základních a obecných principů sociálního podnikání, a je zakotvena v principech a charakteristikách stanovených v sadě rozpoznávacích znaků pro integrační sociální podnik a environmentální sociální podnik (přílohy č. 6 a 7 výzvy). Všechny rozpoznávací znaky jsou pro příjemce závazné v plném rozsahu a budou sledovány v průběhu realizace projektu.

² Lze hradit jako jiné nezbytné náklady cílové skupiny z přímých nákladů projektu. Viz Specifická část pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ pro projekty se skutečně vzniklými výdaji a případně také s nepřímými náklady, kapitola 6.4.8 Přímá podpora cílové skupiny.

K principům a charakteristikám sociálního podnikání se žadatel přihlašuje při založení společnosti ve svých zakládacích dokumentech, a to nejpozději k datu ukončení projektu, žadatelé sociální podniky - aktivita g) k datu podání projektu. Obchodní korporace zveřejní dokumenty v obchodním rejstříku na www.justice.cz, OSVČ zveřejní např. formou prohlášení na webu organizace nebo jiném veřejně a bez překážek dostupném místě, neziskové organizace zveřejní zakládací dokumenty v příslušném rejstříku dle právní formy organizace, z těchto dokumentů musí být jednoznačné, že sociální podnikání probíhá výhradně ve vedlejší činnosti. Doporučujeme žadatelům, aby principy sociálního podnikání zapracovali do zakládacích dokumentů při založení společnosti. Příjemce je vázán dodržováním rozpoznávacích znaků v Rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to v části účel dotace³. Pro naplnění účelu dotace přidělené podle výzvy je tedy nezbytné, aby nová sociálně podnikatelská aktivita byla provozována v souladu s principy sociálního podnikání po celou dobu realizace projektu a realizací projektu vytvářel předpoklady pro udržení sociálního podnikání i po skončení podpory a také udržitelnosti vytvořeného pracovního místa pro zaměstnance z cílové skupiny i po skončení projektu. Naplnění principů a charakteristik sociálního podniku, tzn. příloh č. 6 a 7 výzvy, je rovněž vázané na naplnění indikátorů 1 02 13, nebo 1 02 12.

V případě nové podnikatelské aktivity definované níže pod body b) až e), se obchodní korporace, resp. nová podnikatelská aktivita obchodní korporace, přihlašuje k principům sociálního podnikání jako odštěpný závod. Stávající obchodní korporace odštěpný závod zřizovat nemusí v případě, že se k principům sociálního podnikání přihlásí celá korporace.

Vznikem a rozvojem podnikatelských aktivit se rozumí nová nebo rozvojová podnikatelská aktivita, která je pro potřeby výzvy definována takto:

- a) podnikatelská aktivita nově vzniklého subjektu⁴
- b) podnikatelská aktivita jako nově zřízená živnost subjektu již existujícího
- c) podnikatelská aktivita jako nový obor činnosti v rámci stávajícího oprávnění k podnikání
- d) podnikatelská aktivita jako nový produkt/služba v rámci stávajícího živnostenského oprávnění, přičemž podmínkou novosti je možnost oddělit nový produkt/službu od stávajícího podnikání a to jak při přípravě podnikatelského záměru a finančního plánu, tak při prokazování udržitelnosti
- e) podnikatelská aktivita jako nově zřízená provozovna poskytující stávající službu, avšak takovou, jejíž poskytování je jednoznačně vázáno k místu provozovny (např. otevření další kavárny/prádelny na jiném místě); zřízením nové provozovny bude uspokojena poptávka nových/jiných zákazníků; nově zřízená provozovna musí být ekonomicky soběstačná, tzn., žadatel zaciluje podnikatelský plán jen na ni, prokazuje konkurenceschopnost nové služby v nové provozovně s ohledem na místní trh aj.
- f) rozvojová aktivita v rámci stávajícího oprávnění k podnikání za předpokladu vzniku nových pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin. Rozvojovou aktivitou se rozumí: rozšíření prostorové kapacity podniku a/nebo zavádění nových technologií výroby a/nebo modernizace výroby/služby a/nebo zvýšená poptávka po výrobku/službě. Financována z rozpočtu projektu budou výhradně nově vzniklá

³ Doporučujeme žadatelům, aby při nastavování délky realizace projektu brali do úvahy podmínku naplnění všech rozpoznávacích znaků sociálního podnikání. V této souvislosti zejména upozorňujeme na povinnost dosáhnoutí minimálního podílu 30 % tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech (tento rozpoznávací znak se sleduje za posledních 12 měsíců realizace projektu; do celkových výnosů se pro účely tohoto rozpoznávacího znaku nezapočítávají investiční dotace).

⁴ Nerelevantní v případě typu žadatele nestátní neziskové organizace (NNO).

pracovní místa pro zaměstnance z cílových skupin obsazená novými zaměstnanci z cílových skupin (stávající zaměstnanci z CS nebudou financováni).

g) rozvojová aktivita v rámci stávajícího oprávnění k podnikání stávajících sociálních podniků. Rozvojovou aktivitou se rozumí: rozšíření prostorové kapacity podniku a/nebo zavádění nových technologií výroby a/nebo modernizace výroby/služby a/nebo zvýšená poptávka po výrobku/službě a/nebo marketingové aktivity sociálního podniku a/nebo přímá práce se zaměstnanci z cílových skupin v rámci sociálního principu sociálního podnikání. V případě vzniku nových pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin musí být tato místa obsazená novými zaměstnanci z cílových skupin (stávající zaměstnanci z CS nebudou financováni).

Způsobilé výdaje projektu se vždy týkají jen podpořených podnikatelských aktivit definovaných výše.

Za podpořenou podnikatelskou aktivitu nelze v této výzvě považovat podnikatelskou aktivitu (i její část) žadatele, která je nebo byla provozována jiným subjektem, který je se žadatelem propojen vlastnickou strukturou, obsazením realizačního týmu či jiným prokazatelným způsobem (bude prověřováno z veřejně dostupných zdrojů).

Žadatel může novou ekonomickou činnost, která je předmětem podpory, začít vykonávat nejdříve s datem zahájení realizace projektu uvedeném v právním aktu (nerelevantní pro f) a g).

Plnění principů sociálního podnikání uvedených v příloze č. 6 a č. 7 výzvy bude sledováno pouze u nové podnikatelské aktivity definované výše pod body b) – e), u celého podniku v případě aktivity a), f) a g). Nová podnikatelská aktivita musí být jednoznačně oddělena ze stávající činnosti v případech b) a e).

V rámci této aktivity nelze hradit poskytování sociálních služeb podle zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, a to jak v rozsahu základních, tak i fakultativních činností. Doporučujeme žadatelům při přípravě projektů konzultovat projektové záměry s ŘO OPZ a podnikatelské plány s lokálními konzultanty MPSV. ⁵

⁵ <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/>